विति भ्रंशात्तत्र देवलोके स्थानावभूताम्। यस्मादत्रेन्द्रश्चित्राभिरिष्टकाभिस्तानसुरान् विनाशितवान्, तस्माद्यजमानश्चित्रानक्षत्रेऽग्निमाधाय भ्रातृव्यान् विनाश्य स्वस्मिन्नोजआदिकं स्थापयति। 'ओजः' बलहेतुरष्टमो धातुः। 'बलं' प्रसिद्धम्। 'इन्द्रियं' चक्षुरादिकम्। 'वीर्य्यं' तदीयव्यवहारपाटवम्॥

इत्थं नक्षत्राणि विधायाधिकारिविशेषादृतून् विधत्ते। "वसन्ते ब्राह्मणोऽग्निमादधीत। वसन्तो वै ब्राह्मणस्यर्त्तुः। स्व एवैनमृतावाधाय। ब्रह्मवर्चसी भवति। मुखं वा एतदृतूनाम् [६] 'यद्वसन्तः। यो वसन्ताग्निमाधत्ते। मुख्य एव भवति। अथो योनिमन्तमेवैनं प्रजातमाधत्ते। ग्रीष्मे राजन्य आदधीत। ग्रीष्मो वै राजन्यस्यर्त्तुः। स्व एवैनमृतावाधाय। इन्द्रियावी भवति। शरदि वैश्य आदधीत। शरद्वै वैश्यस्यर्त्तुः [७] स्व एवैनमृतावाधाय। पशुमान् भवति" इति॥ 'वसन्तः' वसन्तर्तोः तस्य च ब्राह्मणस्य प्राथम्यसाम्यात् स्वस्वामिभावात् स्वकीयऋतावादधानस्य ब्राह्मणस्य स्वोचितं ब्रह्मवर्चसमेव फलम्। किञ्च। 'मधुश्च माधवश्च वासन्तिकावृतू' इत्याम्नानात्। मुखत्वं प्राथम्यं वसन्तस्याप्यवगन्तव्यम्। अपि च। यथा स्त्रीणां ऋतुविशेषे प्रवृत्तः पुरुषः प्रजननसमर्थो भवति, तथाप्यृतुविशेषे 'योनिमन्तं' प्रजननसामर्थ्यवन्तं प्रादुर्भूतं प्रजातं चाग्निमाधत्ते॥ एवं ग्रीष्मशरद्वाक्ययोरपि व्याख्येयम्॥

पूर्वं काम्य आधाने पूर्वोत्तरफल्गुनीनक्षत्रद्वयं विहितम्।